

Силабус навчальної дисципліни
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ

Освітня програма: буд-яка ОПП
Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень
Обсяг: 4 кредити ЄКТС
Курс: 1; **Семестр:** 2
Дні, Час, Місце: згідно розкладу
Кафедра: педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту
Затверджено: протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Самойленко О.В.
Контакти	olenasam1506@gmail.com
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 Навчального корпусу № 2)
Години консультацій	Середа, 13.30-14.50

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна **«Академічна доброчесність і наукова комунікація»** спрямована на формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду, системи знань, умінь і навичок щодо дотримання принципів академічної доброчесності, етики наукової та освітньої діяльності, організації академічної взаємодії та ефективної комунікації у професійному й дослідницькому середовищі. Особлива увага приділяється формуванню культури відповідального навчання, поваги до інтелектуальної власності, коректного використання інформаційних ресурсів, академічного письма, цитування, запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації та іншим видам порушень.

Дисципліна сприяє розвитку здатності до пошуку, критичного аналізу, опрацювання та інтерпретації інформації, організації, презентації та оприлюднення результатів самостійного наукового дослідження на засадах відкритості, прозорості, відповідальності та етичності, з урахуванням сучасних викликів цифровізації, використання штучного інтелекту та функціонування освітньо-наукового середовища в умовах невизначеності та конкуренції.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами сприяє набуттю здобувачами таких компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- здатність навчатися та оволодівати сучасними знаннями.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- навички використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій.
- здатність до міжособистісної взаємодії та ефективної комунікації.

- здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів академічної доброчесності та соціальної відповідальності.
- здатність працювати в міжнародному та міжкультурному освітньому і науковому середовищі.
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- Спеціальні (фахові) компетентності (узагальнені для різних спеціальностей)
 - здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності у навчальній, науковій та професійній діяльності.
 - здатність здійснювати академічну комунікацію, презентувати результати досліджень, аргументовано відстоювати власну позицію.
 - здатність організовувати та оприлюднювати результати досліджень відповідно до міжнародних стандартів наукової етики та академічного письма.
 - здатність використовувати цифрові ресурси, штучний інтелект та інформаційні технології відповідально й етично у навчальній та дослідницькій діяльності.
 - здатність до критичного оцінювання інформації, запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації та іншим порушенням академічної доброчесності.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

- демонструвати розуміння принципів академічної доброчесності, етики наукової та професійної діяльності, норм академічної поведінки.
- здійснювати пошук, критичний аналіз, систематизацію та інтерпретацію інформації з використанням сучасних цифрових ресурсів.
- використовувати академічне письмо, коректне цитування, оформлення наукових робіт відповідно до міжнародних стандартів.
- демонструвати здатність до самостійної та командної дослідницької діяльності, відповідального використання інформації та відкритості до нових знань.
- використовувати цифрові інструменти, у тому числі засоби штучного інтелекту, з дотриманням принципів академічної доброчесності.
- ефективно здійснювати академічну комунікацію, презентувати результати досліджень, аргументовано вести дискусію у професійному та міжнародному середовищі.

Форми, методи та засоби навчання

Навчальна дисципліна буде викладена у формі лекцій (10/4* год.), практичних занять (30/6* год.) та організації самостійної роботи здобувачів освіти (80/110* год.) з використанням бібліотечних ресурсів, цифрових освітніх платформ, електронних баз даних і комп'ютерних мереж. Самостійна робота передбачає опрацювання нормативно-правових документів, міжнародних рекомендацій і стандартів у сфері академічної доброчесності, виконання індивідуальних і групових завдань, підготовку академічних текстів і презентацій результатів дослідження.

У процесі навчання застосовуються проблемно-орієнтовані, пояснювально-ілюстративні, дослідницькі та студентоцентровані методи, метод створення ситуації пізнавальної новизни, індуктивні та дедуктивні підходи, навчальні дискусії, дебати, кейс-метод, аналіз академічних і професійних ситуацій, ситуаційні завдання, мозковий штурм, проєктне навчання, інтерактивні технології (робота в

парах і групах, взаємонавчання), тренінгові методи з формування навичок академічного письма, цитування, використання інформаційних ресурсів і цифрових інструментів. Значна увага приділяється розвитку навичок академічної комунікації, підготовці та презентації наукових робіт, формуванню портфоліо академічних досягнень, а також індивідуальному та груповому науковому консультуванню.

Навчальна дисципліна передбачає використання підручників і навчальних посібників з академічної доброчесності, академічного письма, наукової етики та комунікації, наукових статей, довідкових матеріалів, електронних ресурсів і мультимедійних презентацій. Застосовуються програмні засоби перевірки текстів на академічну доброчесність, системи управління навчанням (LMS), сервіси Google, цифрові бібліотеки, наукометричні бази даних, інструменти спільної роботи, а також засоби відповідального використання штучного інтелекту в освітній і дослідницькій діяльності.

Освітній процес організовується відповідно до принципів Європейського простору вищої освіти, академічної свободи, прозорості, відкритості, інтернаціоналізації та дотримання етичних стандартів наукової діяльності.

* – денна/заочна форма навчання

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Академічна культура та академічна доброчесність у сучасній вищій освіті	2	
2	Порушення академічної доброчесності: плагіат, фабрикація, фальсифікація, самоплагіат, відповідальність	2	1
3	Академічна комунікація, науковий стиль і культура професійної взаємодії	2	1
4	Академічне письмо, цитування, використання цифрових ресурсів і штучного інтелекту в науковій діяльності	2	1
5	Інституційна політика забезпечення академічної доброчесності та внутрішні системи запобігання порушенням у закладах вищої освіти	2	1
Разом		10	4

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Академічна доброчесність у діяльності здобувача освіти та науковця: аналіз реальних кейсів	2	
2	Види порушень академічної доброчесності та механізми їх запобігання	2	
3	Пошук, відбір та критичний аналіз наукових джерел із використанням цифрових ресурсів	4	1
4	Основи академічного письма: структура наукового тексту та логіка викладу	2	1

5	Цитування, оформлення посилань і списку джерел за міжнародними стандартами	4	
6	Робота з антиплагіатними системами та інструментами перевірки текстів	2	
7	Етичне використання штучного інтелекту та цифрових інструментів у навчанні та дослідженнях	2	1
8	Академічна комунікація: дискусія, дебати, презентація результатів	4	1
9	Підготовка наукової доповіді, постера та презентації	4	1
10	Захист академічного портфоліо та рефлексія результатів навчання	4	1
Разом		30	6

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Академічна доброчесність як складова професійної культури фахівця: міжнародний досвід	8	10
2	Аналіз нормативно-правових документів і політик академічної доброчесності закладів освіти	8	10
3	Виявлення ризиків порушення академічної доброчесності та розробка заходів запобігання	8	10
4	Критичний аналіз наукових джерел і формування бібліографії	8	10
5	Використання цифрових ресурсів, відкритих наукових платформ і баз даних	8	10
6	Етика використання штучного інтелекту та цифрових технологій у навчанні та дослідженнях	8	10
7	Підготовка академічного тексту з дотриманням принципів доброчесності	8	10
8	Розробка індивідуального академічного портфоліо	8	20
9	Підготовка презентації результатів дослідження	8	10
10	Рефлексія академічного досвіду та формування особистої стратегії професійного розвитку	8	10
Разом		80	110

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Критерії поточного (формувального) оцінювання

Форми роботи	Критерії оцінювання	Розподіл формувальних оцінок
Практичне заняття	Високий. Здобувач має глибокі, міцні, системні знання, уміє застосовувати знання для виконання творчих завдань, самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і обстоювати особисту позицію.	5

	Достатній. Здобувач знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, основні закономірності, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, виконує розумові операції (аналіз, абстрагування, узагальнення тощо), виправляє допущені помилки, вміє робити висновки, відповідь правильна, логічна, обґрунтована, але без власних суджень.	4
	Середній. Здобувач правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії та факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.	3
	Початковий. Здобувач відтворює частину навчального матеріалу, виконує елементарні завдання з допомогою викладача.	2
	Низький (мінімальний). Здобувач фрагментарно орієнтується в навчальному матеріалі, не може самостійно виконати завдання практичного заняття, відповіді неповні, поверхові, або з істотними помилками навіть за допомоги викладача.	1

Критерії проміжного та підсумкового оцінювання

	Складові та критерії оцінювання	Розподіл балів												
	Проміжний контроль													
Самостійна робота	1. Самостійна робота – 40 балів Зміст завдання Самостійна робота передбачає: – аналіз нормативних документів і кейсів академічної доброчесності; – виконання практичних завдань з академічного письма; – підготовку бібліографії та оформлення джерел; – критичний аналіз наукових текстів; – виконання онлайн-тестів і рефлексивних завдань; – формування академічного портфоліо. Оцінювання здійснюється за сукупністю виконаних завдань протягом семестру. Критерії оцінювання <table><tr><th>Критерій</th><th>Максимум</th></tr><tr><td>Повнота та системність виконання завдань</td><td>10</td></tr><tr><td>Якість академічного письма та оформлення</td><td>10</td></tr><tr><td>Аналітичність, критичне мислення</td><td>10</td></tr><tr><td>Дотримання принципів академічної доброчесності</td><td>10</td></tr><tr><td>Разом</td><td>40</td></tr></table> Показники оцінювання 36-40 балів – завдання виконані повністю, системно;	Критерій	Максимум	Повнота та системність виконання завдань	10	Якість академічного письма та оформлення	10	Аналітичність, критичне мислення	10	Дотримання принципів академічної доброчесності	10	Разом	40	0-40
Критерій	Максимум													
Повнота та системність виконання завдань	10													
Якість академічного письма та оформлення	10													
Аналітичність, критичне мислення	10													
Дотримання принципів академічної доброчесності	10													
Разом	40													

	високий рівень академічного письма; самостійність; глибокий аналіз; коректне цитування; відсутність порушень доброчесності. 30-35 балів – завдання виконані на достатньому рівні; незначні помилки; достатній рівень аргументації. 20-29 балів – часткове виконання; описовий характер; помилки в оформленні. 1-19 балів – фрагментарне виконання; низький рівень самостійності; значні помилки. 0 балів – завдання не виконані або виявлено порушення академічної доброчесності.															
Підсумкова контрольна робота	Підсумкова контрольна робота – 20 балів Зміст завдання Контрольна робота включає: тестові завдання; ситуаційні кейси; короткі відкриті відповіді; аналіз ситуацій порушення академічної доброчесності. Критерії оцінювання <table><tr><th>Критерій</th><th>Максимум</th></tr><tr><td>Теоретичні знання</td><td>8</td></tr><tr><td>Аналіз ситуацій і аргументація</td><td>8</td></tr><tr><td>Логічність і чіткість відповідей</td><td>4</td></tr><tr><td>Разом</td><td>20</td></tr></table> Показники оцінювання 18-20 балів – повні, обґрунтовані відповіді; глибоке розуміння принципів академічної доброчесності. 14-17 балів – правильні відповіді з незначними неточностями. 10-13 балів – базовий рівень знань; частковий аналіз кейсів. 1-9 балів – поверхневі знання; значні помилки. 0 балів – робота не виконана.	Критерій	Максимум	Теоретичні знання	8	Аналіз ситуацій і аргументація	8	Логічність і чіткість відповідей	4	Разом	20	0-20				
Критерій	Максимум															
Теоретичні знання	8															
Аналіз ситуацій і аргументація	8															
Логічність і чіткість відповідей	4															
Разом	20															
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	ІНДЗ передбачає виконання індивідуального або групового проекту (на вибір здобувачів): – підготовка академічного тексту (есе, стаття); – аналіз політики академічної доброчесності; – розробка рекомендацій для закладу освіти; – підготовка презентації та захист. Критерії оцінювання <table><tr><th>Критерій</th><th>Максимум</th></tr><tr><td>Актуальність теми та постановка проблеми</td><td>8</td></tr><tr><td>Аналітичність і наукова обґрунтованість</td><td>10</td></tr><tr><td>Академічне письмо, структура, цитування</td><td>10</td></tr><tr><td>Практична значущість і інноваційність</td><td>6</td></tr><tr><td>Презентація та захист</td><td>6</td></tr><tr><td>Разом</td><td>40</td></tr></table> Показники оцінювання	Критерій	Максимум	Актуальність теми та постановка проблеми	8	Аналітичність і наукова обґрунтованість	10	Академічне письмо, структура, цитування	10	Практична значущість і інноваційність	6	Презентація та захист	6	Разом	40	0-40
Критерій	Максимум															
Актуальність теми та постановка проблеми	8															
Аналітичність і наукова обґрунтованість	10															
Академічне письмо, структура, цитування	10															
Практична значущість і інноваційність	6															
Презентація та захист	6															
Разом	40															

	36-40 балів – самостійне, системне дослідження; високий рівень аргументації; грамотне академічне письмо; інноваційні пропозиції; переконлива презентація. 30-35 балів – достатній рівень дослідження; окремі недоліки в структурі. 20-29 балів – описовий характер; обмежений аналіз. 1-9 балів – фрагментарне виконання; низький рівень самостійності. 0 балів – робота не подана або виявлено порушення доброчесності.	
	Підсумковий контроль	
	Залік	0-100

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі портфоліо та проєкту є три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність : навч. посіб. / [В.М. Пивоваров (керівник авт. кол.), О.А. Лисенко, Ю.А. Меліхова та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2025. 240 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/akademichna-dobrochesnist.pdf?srsId=AfmBOoqpb7HqwlhZAJGo0N6YzA9OvZw2tuL2FkRGF5nZDG5S7FIPGMWr>
2. Академічна доброчесність : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти галузі знань 081 «Право» [Електронне видання] / уклад.: Харитонova О.І., Ульянова Г.О., Кирилюк А.В., Галупова Л.І., Бааджи Н.П.; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Видавництво «Юридика». 74 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3bcd51d7-c244-4cc3-ab57-28503f104043/content>
3. Академічна доброчесність та академічне письмо : навчальний посібник / Укладачі: Т.М. Шарова, С.В. Шаров, А.В. Землянська, А.М. Землянський. Запоріжжя, 2023. 209 с. URL : <https://elar.tsatu.edu.ua/items/9a099021-168e-4e04-8873-b26ee66a2ab5>
4. Академічна доброчесність: навчально-методичний посібник / упоряд.: Р.Є. Еннан, С.В. Мазуренко. Одеса, 2022. 48 с. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.27677>
5. Кришталь А. О. Академічна доброчесність: курс лекцій. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Черкаси : ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 124 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/23110/>
6. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с. URL: <http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/3428/>
7. Salim Razi (Volume editor), Irene Glendinning (Volume editor), Tomáš Foltýnek (Volume editor) Towards Consistency and Transparency in Academic Integrity. 2018. Conference proceedingsXII, 254 Pages URL: <https://www.peterlang.com/document/1110799>
8. Tracey Bretag Handbook of Academic Integrity. University of South Australia. January 2016 DOI: [10.1007/978-981-287-098-8](https://doi.org/10.1007/978-981-287-098-8) ISBN: 978-981-287-097-